

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom
za vse leto 8 g. — k,
pol leta 4 " — " ,
četrt " 2 " 20 "
Po pošti:
za vse leto 10 g. — k,
pol leta 5 " — " ,
četrt " 2 " 60 "

SLOVENSKI NAROD.

Oznani:
Za navadno trisporno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " " 2krat,
4 " " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.
Za vsak tisek je plačati kolek (štempelj) za 30 kr.

Vredništvo in opravništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Vabilo.

Vse naše naročnike, katerim poteče naročilo konca meseca junija, pa hoté naš list tudi v prihodnje dobivati, prosimo, naj svoja naročila brž ko brž ponové, da bomo vedeli določiti število naših iztisov in da se doposiljevanje ne pretrga.

Naš program ostane tisti, katerega smo se do zdaj držali zvesto in neustrašeno. P. n. bralci nam bodo dali spričevalo, da smo si pošteno prizadevali notranji zadržaj lista, kakor tudi njegovo zunajno obliko izboljšati in dopopolniti: V tem bomo napredovali, kolikor nam bode mogoče po naših razmerah in močeh, in kolikor nas bode podpiralo slovensko občinstvo.

Cena je razvidna na čelu vsacega lista, denar naj se blagovoljno pošilja franko, najceneje po poštah nakaznicah. Za natančne adrese prosimo, izostali listi naj se nemudoma reklamirajo.

V Mariboru, konec junija 1870.

Vredništvo in lastniki „Slov. Naroda.“

Izv. telegram „Sl. Nar.“

V Ljubljani 1. julija.

V velikem posestvu so izvoljeni: Dežman, Kljun, Wurzbach, Margheri, Rudež, Thurn, Langer, Apfaltrern, Aleksander Auersperg in Savinšek. Tretjina velikih posestnikov je volila narodno.

Po volitvah.

I.

Valovi, ki so se bili pred in med volitvami tako visoko zagnali, polegajo se, duhovi se vmirujejo. Na

Slovenskem se le še v Primorji in na Goriškem boruje mladostno navdušenje in pošteno rodoljubje proti zviščastemu farizejstvu in odkritemu sovraštvu. Pa tudi tam se bode v kratkih dneh osoda določila in za vse bode nastopila doba resnega premišljevanja, odvažnih sklepov.

Res je, da rezultati slovenskih volitev niso povsod taki, kakoršnih bi bilo želeli, vendar smemo v obče biti zadovoljni in ako bomo skušnje zadnjih volitev vedeli rabiti kot trezni možje in umni politikarji, bomo pri prihodnjih volitvah dosegli še večje in boljše uspehe. Vsakako je postala naša situacija jasnejša in čistejša. Spoznali smo sami sebe in svoje moči, spoznali, na dejanjih spoznali krivice in napake volilnega reda, spoznali smo končno tudi svoje sovražnike, njih moči, njih sredstva in našli smo končno med sovražniki tudi sedanje vlade, in to spoznanje je velike vrednosti.

Kolikor smo tudi opazili napak v domačem taboru in kolikor bode v prihodnje v lastni stranki treba čistiti in brisati, eno smemo ponosno registrirati: korektno in možko vedenje vrlega slovenskega naroda! Mirno in samosvestno je dohajal slovenski volilec v volilne kraje, mirno in samosvestno je stopal pred volilno komisijo, mirno je oddal svoj glas in se zopet mirno vrnil na svoj dom. Na vsej liniji se Slovincem ne more očitati ne ena nepostavnost, ne ena krivičnost, še manj pa surovost ali posiljevanje. Kako visoko stoji v tem oziru slovenski volilec nad nemškutarjem! Ne bomo dalje omenjali besnega napada nemškutarke razdivjanosti v Novi vasi, ne fantalinskega vedenja ptujskih nemškutarjev, ne krvavega dogodjaja, o katerem govori naš današnji dopis iz Celja. Stvari so izročene kazenskim sodnikom, v Ptuji samem so morali Slovenci en dan izročiti pet tožeb zaradi žaljene časti. Sodniki bodo imeli pokazati, ali so toliko nepristrani, da dobode razžaljeni Slovenec vsaj pred sodnijo nekoliko zadostila za krivice, katerih enostranska administracija ni hotela zatreti, gledé katerih tudi zdaj ne gane zadnjega uradnega mazinca, dasiravno je batalijone

premikala in vse urade in spiceljne razvsopehala, ko je n. pr. lani v ljubljanski okolici mislila, da se je krivica godila nemškutarju. Mi ne vemo, koliko teh in enakih napak gré na račun dunajske vlade, koliko na račun njenih organov, to vemo, da se tako ne dela mir med avstrijskimi narodi!

Pa o tem nočemo obširneje govoriti, in prestopimo k nasprotnim kandidatom. Kolika korupcija! Ljudje, ki niso nikdar storili koraka za slovenski narod, hlinili so ljubezen do naroda; ljudje, ki so svoja imena potujčili, zopet so za nekatere dni znašli slovensko koreniko svojih imen; ljudje, ki so trdili, da je slovenski jezik nekaj zmišljenega, skovanega, na enkrat so pisali in govorili v lepi čisti slovenščini; ljudje, ki pravijo, da slovenski jezik ni za uradovanje in za vednosti, obširno so razlagali v ravno tem jeziku avstrijske politične razmere; v tem jeziku govorili o šolah, o cerkvi, o značajih, o vednosti, o ustavi, direktnih volitvah, o politični in narodni prihodnosti, in za nobeno stvar jim ni pomanjkalo izraza, za nobeno hinavsko misel ni bil slovenski jezik preokoren, premalo oglašen in gibčen. Kakor se nam je taktika naših nasprotnikov tudi gabila, eno so vendar nam na korist dokazali slovenski plakati nemškutarjskih kandidatov: da se mora slovenski jezik vpeljati v šole, urade in javno življenje, kajti z nemškim si nemškutarji sami v praktičnem življenju ne upajo več shajati.

Pa še nekaj so nam dokazali, in zasluga gre brez-kemu dru. Delkotu: da mora nemškutarja stati na proklete slabih nogah. Dr. Delkot, znan nasprotnik narodnosti in cerkve je sam sebe toliko zatajil, da je „pri Bogu, ki je nad nami“ prisegal, kako bode branil cerkev, in da je z ginjenim glasom in roko na prsih tožil: „Mi Slovenci smo najbolj tlačeni narod v Avstriji!“ Ko bi tiskovna svoboda dopuščala, imenovali bi tako vedenje po pravem imenu; to pa smemo brez bojazni izreči, da je bila poštenost le na slovenski strani in čem bolj primerjamo svoje volilce in svoje kandidate z nemškutarjskimi, tem bolj moramo

Listek.

Jezikoslovna razmišljanja.

III. Glasovi.

(Konec.)

Stožerno vprašanje je: kakšen pomen so imeli glasovi v prajeziku? ali z drugimi besedami: ktero lastnost je vsak poedin glas v prajeziku zaznamoval? — Kaj je n. pr. glas **r** v indoevropskem prajeziku pomenil? Za ktere stvari je bil glas **r** v prajeziku ime? Ktero vkupno, vsem očno lastnost so te stvari na sebi imele, zavoljo ktere so se ravno z glasom **r** naimenile? — Vse to bo predmet IV. mojega jezikoslovnega razmišljanja. Tukajsamo toliko rečem, da glas **r**, kakor tudi vsak drug glas ša denes ravno one iste lastnosti zaznamuje, ktere je v prajeziku zaznamoval, in naj se jezik v prihodnje menja in premenjava, kakor in kolikor se hoče, glas **r** kakor sploh vsak drug glas, svoje prvobitne narave ne bo menjal. Pomeni glasov so v denes živčih jezikih oni isti, kateri so bili v začetku jezika, pa bodo tudi za naprej oni isti ostali. Ti pomeni se iz živčih jezikov prav lahko posneti dajo. Narava in pomeni glasov se niti ne menjata niti degenerirata. Če tega ne bi bilo, bi v kratkem zmešnjava

brez konca in kraja nastala. Tisti pomen tedaj, ki ga je glas **r** v našem prajeziku imel, tisti pomen mora se tudi denes še v vseh tistih besedah naiti, v katerih se glas **r** sploh nahaja. Vse te besede mora jo v svojem pomenu nekaj vsem občega imeti, morajo v logični zvezi med seboj biti. Pa kako to občnost, to logično zvezo naiti? Lahko. Najpopreje je treba, da se vse besede, v katerih se **r** v koreniki nahaja iz kakšnega slovarja izpišejo, in potem iz njih pomenov logična zveza med njim išče. Tako sem jaz delal, in pohvaliti se moram, da z najboljšim vzpohom, kakor bom prihodnjič pokazal.

Na temelji lastne izkušnje tedaj morem reči, da logičen red iz vseh tistih besed sestaviti, ki imajo en občni glas, ni bog si ga vedi kako težavno. Za to ni treba toliko jezikoslovnega znanja, kolikor filozofije in prirodoslovja.

Jezik je prvič produkt logike, in za spoznanje te je treba, da je jezikoslovec en kos filozofa. Jaz rečem en kos, kajti logika v jeziku ni bog si ga vedi kako skrita. Drugič je jezik izrazovatelj lastnosti prirodnih stvari, in za spoznanje teh je treba, da je jezikoslovec en kos, in sicer en precej krupen kos prirodoslovca. Jezik se je storil v prostej prirodi, ne med četirimi stenami; on se je storil pod zelenim krovom pragojz-dov, ne pod zelenim poklopcem oljnate lampe učenjaka;

on se je storil na bregovih valovitega morja, ne pa v parlamentarnih zbornicah in sijajnih sejah znanstvenih akademij, in zato je treba, da je jezikoslovec oster in kritičen opazovatelj prirode.

Jaz se sicer ne morem pohvaliti ne s kosom filozofstva, ne s kosom prirodoslovca, in zato bo moje razvijanje fiziologije glasov, to sam uvidim in pripoznavam, surovo, robato in neotesano delo; — vendar bo pa v svojih glavnih obrisih, kakor sem prepričan, dosta razgovetno; tako da bo denes ali jutri spretnjeja roka še kaj več iz njega narediti mogla.

Potrebno se mi vidi, pri tej priložnosti tudi Darwinizem v misel vzeti. Potrebno se mi vidi to zavolj tega, ker se z mojo idejo vjema, da! v nekih pogledih jo razjasnuje in podpira. Geneza in razvitek človeškega jezika se dá kaj lepo iz njega izpeljati in raztol-mačiti.

Glavna misel Darwinizma sestoji v tem, da speciese néka, veleč namreč, da je od celule pa gore do človeka samo ena nepretrgana vrsta organskih bitij, v ktere stojé poedini organizmi kakor na lestvi od nižje do višje stopinje, ter da speciese niso nič drugega nego samo veči ali manjši izrezki iz te ene vrste. Do denes se sicer ta vrsta popolnoma sestaviti ni dala, tudi s pomočjo paleontologije ne. Darwinizem je tedaj denes še za dobro polovico le zgolj teorija, pa bo še dosta

biti ponosni nanje, če tudi tu pa tam nismo zmagali: z nepoštenostjo in surovostjo se Slovenec ne boruje!

Dopisi.

Iz Ljubljane 28. junija [Izv. dop.] Kljubu temu, da so se po deželi včeraj volili vsi (šestnajst) narodni kandidati, so ljubljanski renegati in birokrati vendar hoteli ostati v protiglasji z ogromno večino narodnih deželanov. Delali in agitirali so pa tudi s takimi pripomočki, da se res ne morejo ponašati z izidom volitve, akoravno sta dobila večino glasov njihova kandidata dr. Supan in njegov tekmeč dr. Kaltenegger. Birokraška falanga je primarširala in corpore na magistrat; vsak „chef“ je komandiral svoj uradniški oddelek, ravno tako kakor pelje korporal svoje prostake na stražo. Uradniki, ki so poprej agitirali za narodna kandidata, so dali svoje glase nasprotnima, ali pa niso prišli k volitvi ter rekli, da pod tem regimom ne morejo voliti. Kje torej tiči zajec, ali za Potockega besedami: uradnikom naj se pri volitvah pusti prosta volja, ali kje drugod za kakim skrivnim „befelom“ više ljublj. birokracije! Dokler bo pa imela in izgojevala naša država tako boječe, tako malo samostojne, neznačajne uradnike, ne bo imela zaupanja na znotraj niti vpljiva na zunaj. „Slovenija“ je zadnje dni pridno delala za narodna kandidata, vendar do take večine bi nemčurji nikoli ne bili dospeli, ko bi se bilo za pričetka jelo agitirati tako zoper nje, kakor se je ravno zoper dr. Zarnika. A kar je, to je; drugič mora biti drugače: exempla movent! Penzionistov je prišlo k volitvi cele rajde; nekteri, ki so ležali celo leto bolni v postelji, pustili so se nesti po stopnicah v volilne lokale. Malo klasično je sicer to od zarjavelih Kranjcev, vendar istina je! Od vlade so se godile pri razpošiljanji volilnih listkov napake, ki v nebo vpijejo; a nekteri so hoteli reklamirati, pa reklo se jim je, da je predzadnji dan že prepozno. Domači renegati, kojih število se je med škandaloznim Giskrovim regimom zelo pomnožilo, so se posluževali sredstev, kojih bi se moral sramovati pošten človek; kader se bomo tacega liberalizma od njih naučili tudi mi, šli bodo ti ljudje iz dežele, da sami ne bomo vedeli, kedar jih je zmanjkalo. Najbolj neomikanih sredstev so se posluževali: direktor Mahr, zvonar Samasa, kustos Dežman in „dienstman“ konšt. društva g. Terpin. Ker diferencija 100 glasov ni ravno majhna, se bodo volitve kljub čudnih napak, ki so se godile, od dež. zbora skoro gotovo potrdile, vendar od teh dveh tujih gospodov Potocki ne bode zvedel pravega ljudskega mnjenja, ampak privatno mnjenje ljublj. renegatov, birokratov in bolnih penzionistov. —

Na deželi smo — kakor že omenjeno — povsod zmogli; v mestih smo dobili pa za zbor naše kandidate; v Kranji, v Novem mestu in Vrhniki; zgubili pa v Kočevji, Idriji in Trzinu, a zadnja volitev se bode anulirala, ker je bila polna napak, kose je vršila. Kupč. zbornica je volila denes Horaka in V. C. Supana. Imamo toraj že v dež. zboru, ki šteje 36 poslancev, narodnjakov 21; večino vsakako. —

Iz Celja 29. junija [Izv. dop.] Žal nam je, da moramo zopet o eni surovosti nasprotne stranke govoriti ali odkriti jo treba, da naše ljudstvo zvé, s kakimi sredstvi se naša nasprotna stranka vojskuje, in med kakimi razmerami mi živimo, svet pa naj sodi, komu se krivica godi. Pred zadnjo volitvo za mesta in trge smo se Slovenci zbrali v gostivnici pri „Kroni“, ker večina naših volilcev, namreč cela savinska dolina v tej gostilnici ostaja. Nasprotna stranka je povabila po tiskanih, in po vseh oglih prilepljenih oglasih, volilce za mesta in trge, tedaj vse, kateri imajo pravico voliti, brez razločka, kateri stranki pripadajo, v gostilnico k „Levu“ in zbralo se jih je povsod velika množina. Mi smo se mirno razgovarjali o mnogovrstnih, naše politično stanje zadevajočih rečeh, tudi govori so bili vsi jako mirni, kar nam bode tudi več privržencev od nasprotne stranke, kateri so nalašč, ali po naključju k nam prišli, posvedočilo. Čez nekoliko časa odide narodnjak g. dr. B. kateri je tudi volilec, v zbor nasprotne stranke, da bi vedel, kaj tam delajo, posebno kako kandidati govoré. Ali komaj stopi v ograd, kjer se je nasprotna stranka sešla, stopi pred njega g. Schmid, tukajšnji meščan, in tesar, in ga razkačeno nagovori: „lepo se vaša stranka proti nam obnaša, da kamenje med nas meče“. Pa komaj se je g. dr. B. proti temu s tim zavaroval, da on za take sirovosti nikako ne more odgovoren biti, obstopi njega velika množina razdraženega ljudstva, eden kriči: ubite ga, drugi zija: ven ž njim, in komaj je izgovoril besedo, da je tudi on poklican, se tega zbora volilcev vdeležiti, ker je tudi on volilec, pade od strani debela palica s svinčnato gombo njemu na obraz, in ga tako rani, da jih je več obstoječih s krvjo poškopljenih bilo. Zdaj se začne hrup in krik, nekteri skočijo na mizo, drugi kričijo kakor divja zverjad: „ven ž njim“, in da ne bi nekteri poštenjaki mu na pomoč prišli, bi se znala nesreča zgoditi, ker razjarjena divjad bi bila ga gotovo pokončala, ker od možev, od katerih bi svobodno več zmernosti in takta pričakovali, so mu v obraz kričali: „kar ste iskali, to ste našli; tepenje ste iskali tepenje ste dobili“. Res žalostno je, če vsak, kateri v družbo nasprotne stranke pride, že tepenje išče; celo stranko pa to jako hudo karakterizira, ako nobeden, kateri med nje pride, druga ne zasluži, in ne najde, kakor tepenje. Mi bomo si to dobro zapazili,

naše ljudi pa opominjamo, da se naj ogibljejo te stranke „der Freiheit und der — Prügel“ pri kateri jih drugo ne čaka kakor batina. — Če vprašamo po vzrokih, je na to lahek odgovor. Govori nasprotnikov so bili tako nesramni, razdražljivi za nasprotno stranko, in pa razžiljivi za Slovence; da se ni čuditi, če nemokano ljudstvo fanatično postane, in priliko išče, da svojo jezo nad Slovencem izpusti. Če pomislimo da sta g. brežki kandidat dr. del' Cott, kakor njegov sekundat g. usnjur Lassnig Slovence „Pfaffenhelden, Bettelvolk, elende Kreaturen, Tabernakelknechte, i. t. d.“ imenovala, potem se ni čuditi, da razdraženo ljudstvo po palicah seže, da si na tih „kreaturah“ svojo jezo ohladi; ves izobražen (?) del zbora pa je mirno poslušal to salomonske besede, in svojo dopadenje nad tem imel, ni eden glas se ni oglasil, da bi to nespodobno, ali razžiljivo bilo. Tudi g. Schönwetter je kot političen komisar to vse odobral, ker se mu ni vredno zdelo, bar toliko govornike zavrniti, da ti gospodi niso pomirljivi nego ščevalni. Slovenci pa ste menda spoznali že tega ptica, ne samo po perji, nego tudi po mesu, bodite Vi proti njemu, kakor je on proti Vam. G. župan celjski, kateri je te dni le kot prvi policaj fungiral, še je pretil ranjenemu, da ga zapré, ako mirno ne odide. Čez nekaj časa pride neki trgovski pomočnik, in reče na ta surov napad: „to je nemška kultura“, ko ga prec mestjani pograbi, na vratu davijo, obleko z njega trgajo, in zna biti bi mu za življenje šlo, ako ga zmernejši ne bi oteli. G. Schönwetter in celjski župan kot prvi policaj sta vse videla in še nič proti temu storila.

Iz Solkana, 28. junija. [Izv. dop.] Obljubil sem zadnjič, da spregovorim nekoliko tudi o „Sočinih“ priporočilih za volilni okraj goriške okolice. Jožef Faganel, podžupan in kmečki posestnik v Oseku v šempaski županiji, je dovršil s prav dobrim vspehom nekoliko latinskih šol, ktere je zaradi posebnih družinskih razmer s težkim srcem popustil. Poznamo ga za zvedenega kmetovalca, kateremu so kot tacemu vse težave in potrebe svojega stanu dobro znane in ker ima srce na pravem mestu in poguma tudi zadosti, se smemo zanašati, da bo koristi našega okraja dobro zastopal. Pokazal je že na sezanskem taboru v tehtnem govoru, kaj kmeta najbolj žuli in kakim napakam v državnem gospodarstvu se je deželnim in državnim poslancem najbolj upirati. Pri drugi priliki je razložil v obnem zboru društva „Soče“, kako slabo se zdaj gospodari s trnovskim gozdom nad Gorico, s kolikimi nepotrebnimi stroški in na koliko škodo vsem posestnikom v goriškem okolišu. Sestavil je sam, ker ni hotel nikdo drugi te naloge sprejeti, v tej zadevi pritožbo, ki je bila z občno pohvalo sprejeta, in ki se v svojem času izroči deželnemu zboru, da jo predloži vladi se svojo podporo. — Faganel je iskren rodoljub, ki se bo go-

studij potreboval, preden se bo empirično popolnoma dokazati dal.

Za genezo jezika bi jaz Darwinovo teorijo po prilici tako-le akomodiral ali prilagodil. Kar je Darwinu v organskem svetu celula, to je v jeziku glas. Kakor je v celuli zadržana klica cele vrste organizmov, ki so se iz nje razvili, ravno tako ima glas v sebi klico, za celo vrsto tistih besed, ki so iz njega izrastle. Kakor Darwin več prvotnih celul, bitno med seboj različnih, pripoznava, ravno tako je tudi jezik ne iz enega nego iz več prvotnih glasov zrastel. Kar so Darwinu v organskem svetu speciji, to so v jezikoslovju korenike: večji ali manjši izrezki iz tiste logično sestavljene vrste, ki drži od enostalnega glasa, pa gore do današnje besede. Kakor je Darwin speciese nékal kot samostalne prirodne tvorine, ravno tako se morejo korenike nékati kot samostalne jezikove tvorine.

Če je Darwinova teorija za organičen svet veljavna in resnična, kar je zdaj še dvomljivo, potem se mora tudi na genezo jezika vpotrebiti dati, in sicer tako, kakor sem gore pokazal. Schleicher je pisal o tem predmetu. Njegovo dotično delo — če se ne motim — ima naslov: „der Darwinismus und die sprache“ v Zagrebu nisem mogel dobiti. Popraševal sem po njem, pa skor bi mogel reči, da te knjige denes v Zagrebu ni en iztis.

Opirajoč se na lastne izkušnje bi jaz rekel, da se

bo, ne mara, jezikoslovcem preje posrečilo logikon indoevropsčine sestaviti, nego prirodoslovcem: vse organizme v tisti red postaviti, po katerem se je drug iz iz drugega razvil; — in to že zavolj tega, ker je jezik mnogo mlajši, nego je organska priroda. Tam kjer prirodoslovec konča, t. j. pri človeku, tam jezikoslovec še-le začne, in to je glede časne mere ogromna razlika!

Način, po katerem se bo dal logikon sestaviti, se da laglje pokazati, nego v teoriji izreči. Vsaka teorija je pusta, in povrh tega, kakor učenjaki sami pripoznavajo, navadno na enej noge šantava. Jaz čestitega bralca z dolgosapnimi teorijami mōčiti nečem, celo ker kanim to teorijo v prihodnjem jezikoslovnem razmišljanju praktično pokazati, in predočiti, kako vse tiste besede, ki imajo en obči glas, poleg svojega pomena se vse skupaj drže, kakor da bi bile vse na eni verižici napeljane.

Kader bomo naravo ali fiziologijo poedinih glasov ustanovljeno imeli, bomo s tem vseobčen ključ v roke dobili, s katerim bo mogoče vse še tako tajne predelčke jezika odkleniti in razkriti. Fiziologija glasov nam bo pot odprla, po kateri bomo mogli celi jezikov obseg prehoditi. Fiziologija glasov bo merilo in za jezikovo prošlost, za jezikovo sedajnost, in za jezikovo bodočnost

Če se nam posreči fiziologijo le samo enega glasa ustanoviti, bode po njej predor skoz celi jezik prekopan. Po tem celem predoru se bodo tam, kjer je dotičen glas z drugimi glasovi zvezan stranska pota za fiziologijo ravno teh glasov sama po sebi zaznamovala. Največ težave bo razmerno gotovo pri prvem glasu, pri drugem bo že laglje šlo, in tako naprej pri vsakem slednjem laglje.

Z ustanovljenjem fiziologije glasov bode jezikoslovna znanost gotovo dobro polovico svoje naloge rešila.

Na temelji korenika etimološki pomen besed zasledovati in ustanovljevati ne more nikoli tako temeljito, tako zanesljivo biti, nego če se to ošniva na temelj fiziologije vseh tistih glasov, iz katerih je korenika sestavljena, ki so njeni osnovni deli. Glasovi so tisti vir, iz katerega jezik izvira; kdor hoče zdrave vode piti, pravi pregovor, ta mora na studenec iti. Že po korenikah se je dal lep vspeh doseči. Šafařík pripoveduje v svoji zgodovini slovanskih slovstev, da je ruski minister in admiral Šiškov v etimoloških leta 1819 izdanih tabelah iz ene same korenike izpeljal še čez 2000 besed. To je gotovo lep vspeh! Koliko jezikovih tajnosti nam je že naš Trstenjak iz korenika razkril! Kaj se bo pa še le iz fiziologije glasov narediti dalo!

Ferdo Kočvar.

tovo trdil za blagor svoje domovine, posebno pa za koristi svojega stanu.

Dr. Lavrič biva že dolgo let na Goriškem, najprej kot državni pravdnik v Sežani, potem kot advokat v Tominu, pozneje v Ajdovščini in zdaj v Gorici, tedaj pozna vse strani naše dežele, njih razmere in potrebe. O njegovem rodoljubju bi nam skoro ne trebalo zgubljati besedice, saj ga poznajo že daleč čez meje Goriške grofije. Posvetil je on vse svoje delovanje, vse svoje prizadevanje, in ne le to — ampak tudi vse svoje zasluge slovenskemu ljudstvu.

Lavrič ne hrepeni niti po časti niti po dobičkih, njegovo geslo je: „vse za narod, napredek in svobodo“ in za to edino se trudi, pa ne pozna sebičnih namer. Povsod, koder je do zdaj živel, trudil se je v prvi vrsti za povzdigo ljudske omike. Tominci in Ajdovci lahko spričujejo, s kolikim trudom, je podučeval mladino v deklamaciji v Čitalnicah, ktere so se prav po njegovem prizadetju ustanovile; koliko je potrosil za knjige, ktere je čitalnicam podaril in med ljudstvo razdelil, koliko se je trudil, da se je vpeljalolepo vbrano petje, namesto prejšnjega surovega vpitja. Posebno je bilo Lavriču od nekdaj na srcu in mu je še vedno, da bi se slovensko ljudstvo začelo zavedati svojih pravic, da bi se svobodnejši gibalo ter tudi samo za se delalo in skrbelo. Pojem svobode naj rajše razlaga ljudstvu, koderkoli mu je prilika dana: „svoj bodi, za se delaj in skrbi.“ Samodelavnost ljudstva mu je temelj pravega napredka. Kdo se je najbolj trudil, da se je napravil prvi tabor na Goriškem, na šempaskem polju in za njim še trije drugi v Biljani, v Tominu in v Sežani? — Dr. Lavrič, ki je hotel ravno po taborji zbuditi goriške Slovence k čvrsti narodni zavednosti in spodbuditi jih k pravemu, svobodnemu državljanskemu življenju. Kdor ga je pri Šempasu slišal izgovoriti navdušene besede: „To je najlepši dan mojega življenja“ — ta bo gotovo prepričan, da je ni žilice v Lavriču, ki bi ne gorela — za slovensko ljudstvo — za Slovenijo!

Lavriču bije v prsih preblogo srce. Slovenski volilci! Marsikteri vaših sinov slov. bratov na dunajskem in graškem vseučilišču in na goriški gimnaziji bi vam lahko povedal, kako mu je Lavrič pomagal in ga podpiral. Ako bi nam bilo dovoljeno in bi nam tega tudi posebna delikatesa ne prepovedala, bi prav radi o tem kaj natančneje poročali.

Iz Trsta 30. jun. * [Izv. dop.] Včeraj je bil zaradi velikega dežja tabor odložen na 14. avgusta. Vipavski trg je bil krasno okinčan, lepi slavoloki umetno narejeni so bile na koncih trga postavljeni, na visokih majih so bili tu in tam trobojnice, ki so že od daleč vidne po zraku vihrale. Ko smo se čez Kras peljali, smo tudi na Krasu zapazili velik napredek narodne zavesti, kajti vihrala je tu v kaki vasi narodna zastava v znamenje edinosti. Taboriti so iz raznih krajev prihajali v trg, nazoč je bil ljubljanski, postonjski sokol, in mala deputacija začasnega primorskega sokola, čitalnica tržaška, rojanska, kolonska in mnogo drugih z narodnimi zastavami. Vsak oddelek se zastavo je spremila tržaška okoličanska godba. Dež je začel pogosto padati in potem je prav nenavadno deževalo. Taboritov je bilo že toliko narastlo, da niso več v krčmah zavetja dobiti mogli. Sokoli in prvaki so imeli splošni obed pri dehantu. Po obedu, pa se so taboriti se zastavami na čelu v čitalnično dvorano podali. Sokol je napravil kolo in odbor tabora je tabor prenesel na 14. dan avgusta, kar je ljudstvo splošno potrdilo. Po sklepu je čvrsta ipavska Slovenka imela lep nagovor in potem so se trakovi in lipovi venci zastavam delili.

Iz Istre 24. junija. [Izv. dop.] Mi isterski Slovani zlo obžalujemo, da se za našo deželico ni še politično društvo ustanovilo; mislili smo, da nam bodo slovenski rodoljubi v Trstu kaj takega za nas na noge spravili, da bi potem skupno za Istro in tržaško okolico delovali. Pretekli dni se nas je več rodoljubov v pesjanski čitalnici zaradi tega razgovarjalo, pa za te volitve je prepozno in v kratkem bomo sami osnovali društvo za brambo narodnih pravic. — Ker sedaj ne moremo še za druge isterske okraje poslancev za deželni zbor nasvetovati, smo le za koperski okraj dva kandidata

postavili. Naj častitim bralcem razjasnim, kako so nam zvitli Italijani enega poslanca vzeli. Poprej so kmečke občine koperskega okraja z Milami dva poslanca volile; sedaj pa Mila (Muggia), z trgi Bolzet (Pinguente) in Isela enega poslanca voli, druge občine pa združene z bolzeškim okrajem pa le dva poslanca voli, kar je nepravično, morali bi tri poslanca voliti; pa naj bo, naši prihodnji narodni poslanci se bodo krepko za to potegnili, da dobimo toliko poslancev, kolikor nam jih po pravici, številu prebivalcev in davkov gre.

Dva poslanca za kmečke občine koperskega in bolzeškega okraja, ktere nasvetuje več volilcev, sta: Gospod **France Ravnik**, profesor na gimnaziji v Kopru in gosp. **Juri Jan**, dekan v Dolini. Rojaki! na srce vam polagamo, da na dan volitve vsi enoglasno volimo imenovana dva gospoda, naj svetu pokažemo, ka ni v Isri Slovan še izginil; v imenu očetnjave vas prosimo, ne dajte se zapeljati Lahonom, kateri vam raj obečajo, ampak slušajte rodoljube, kateri za vas in za narod goré in za vaše blagostanje skrbé. —

Rodoljubi v koperskem in bolzeškem okraju! zagotovljeni smo, da pri volitvi zmagamo, pa ne držimo rok križem, ampak delajmo do zadnje ure, da bode Slovenija ponosno na nas gledala.

Več volilcev koperskega in bolzeškega okraja. **Iz Novega mesta**, 28. junija. [Izv. dop.] Kako se nemškutarji prizadevajo nevednežev na svojo stranko čedalje več si pridobiti, da bi večino glasov imeli pri volitvi deželnega poslanca, naj vam sledeči prigodek dokaže: Prišel je te dni uradnik k nekemu hišnemu gospodarju, ki je bil preje narodnjak, vprašaje ga, bo li volil ali ne? ali narodnjaka ali liberalca? Bojé se, da bi ne smel pri volitvi po nobenem načinu glasovati, nagovorjeni prav junaško odgovori: „Ako bodem smel voliti, volil bodem liberalca Kljuna.“ Pri teh besedah mu dodeli uradnik dovoljenje, rekoč: „Ako g. Kljuna volite, tū imate list; le bodite liberalci, saj vidite kako so Slovenci zabiti.“ Uradnik je mož zaslug in zasluži, da se mu podeli križec.

Politični razgled.

Na Štajerskem so zdaj končane volitve tudi za veliko posestvo. Volili so samo liberalci, ker so bili konservativci vidé, da so v manjšini odšli. Voljeni so: grof F. Attems, vitez Karneri, v. Konrad, b. Hakelberg, b. Hammer-Purgstall, b. Kellersperg, grof Kotulinski, Mat. Lohninger, Mandell, Neupauer, Pauer, Wachtler.

Na zgornjem Avstrijskem so po mestih večidel zmagali liberalci. Ravno tako na Koroškem. Na spodnjem pak so konservativci prodrli v velikem posestvu.

V hrvaškem saboru je interpeliral Brlič vladu, zakaj je postavljen Mihajlovič za nadškofa, in Vukotinovič, zakaj se ne sklicujejo komitatski shodi.

Na Moravskem so v fidejkomisnem velikem posestvu zmagali nemški ustavoverneži.

Sv. Petra in Pavla praznik je proč, iz Rima pa hvala bogu ni nič poročila prišlo, da bi se bil dal papež za nezmotljivega narediti, kakor se je govorilo, da se zgodi na omenjeni dan.

V Hamburgu so oblasti zaprle odbor delavcev, ki je imel uravnanje delavskega „strike“ priskrbljivati. Zarad tega se je nabralo v upornem namenu okoli 2000 delavcev, ktere so morali z orožjem razganjati. Mnogo je ranjenih.

V severni nemški bund se tudi volitve začno v teh dneh. Vse stranke si prizadevajo svoje programe razviti. Pa ker tam ne gre za narodno ali nenarodno politiko, je volilno gibanje bolj mirno. Konservativci se gibljejo tudi tam.

Razne stvari.

* (Volitve pri goriških Slovencih) se bodo te dni vršile. Agitacija je bila po Goriškem jako živa, kar je vsakakor dobro in za prihodnost koristno, ako tudi morda precej ne bomo videli praktičnih resul-

tatov, kakor jih želimo. Stojiti si dve stranki med Slovenci nasproti: samostojna in pa vladna. Naj se opravičuje g. Marušič kakor se hoče, to je gotovo, da je izdajal „Domovino“, list ki je bil za vladu, za dualizem, torej proti Slovincem. In Pino je lahko vse hvale vreden mož, a vladni sluga in Neslovenec. Zatorej se moramo čuditi, kako pridejo „Novice“ do tega, da takega moža, kakor je dr. Lavrič v zadnjem listu s tem podirati hočejo, da pravijo ka ima „protivnikov dokaj, kajti ob volitvah se vleče vse na dan, kar je bilo ali ni.“ Precej za tem se pa njegov protikandidat, vladni gsp. Pinó hvali! Tako ravnanje nam bogme Slovenije ne bo ustvarilo. Dr. Lavrič je delaven mož, pošten in čist značaj kot zlato, mož, ki bode svojo obljubo spolnil kakor jo je vselej in ki ne bo pozabil, da zastopa katoliško ljudstvo. Zatorej je jako nena rodno, če „Novice“ tega moža spodrivajo na drugi strani Marušiča priporočevaje „če bo duhovščini le količkaj mar za čast cerkvene zastave“ — ali pa: „o prvem (Lavriču) se jako malo govori.“ Za vzbujenje slovenske zavednosti ni na Goriškem nihče več storil kakor dr. Lavrič, in to brez vse samopridnosti.

* (Dr. Delkot) je baje v Celji dru. Zarniku očital nedoležnost, ker je Z. za dekana Kosarja agitiral. Delkot je hotel kratkočasiti svoje poslušalce; naj mi kratkočasimo svoje bralce. Ko je pri predzadnji volitvi dr. Delkot pal proti Lenčku, se je Delkot srdil: „Ko bi bil pal proti omikanemu dekanu Kosarju, bi nič ne rekel, ali da sem pal proti človeku kakor je Lenček, to je odveč.“ Pri zadnji volitvi je pal proti Kosarju. Zdaj se je zopet jezil: „Nič bi ne rekel, ko bi bil pal proti liberalnemu Lenčku; ali da sem pal proti ultramontanskemu dekanu, to me jezi, da bi počil.“ Kaj ne, g. Delkot! to je tudi prav kratkočasno!

* (Smešni ne bodite.) V ljubljanskem listu beremo, da je g. dr. Zarnik voljen na predlog dr. Poklukarja. G. Poklukar je menda pošten narodnjak, ali da bi on smel milosti deliti dr. Zarniku, to se nam pa vendar zdi smešno in kdor govori „da je konec razpore“, pa tako govori — žali. Naj kdo reče proti Zarniku, kar hoče, to mu mora vendar vsak trezen človek priznati, da si je kot slovensk literat, poslanec, če hočete kot slovensk agitator pridobil toliko imena in zasluge, da ne potrebuje in tudi ne mara Poklukarjeve protekcije — o katerem do zdaj drugega ne vemo, kakor da je v Ljubljani koncipient in da ga je na milost „Slovenije“ ljubljanska okolica volila za poslanca. V Zarnikovem volilnem okrogu posebej ima g. Poklukar samo to zaslugo, da je bil tam nekje njegov strijc župnik — on sam pa je tam tako obskuren kakor po drugi Sloveniji. G. dr. Bleiweis pravi: Est modus in rebus!

* („Slovenskega Pravnika“) tretja številka je prišla na svetlo. Razposlala se je samo naročnikom. Zadržaj 3. štev. je prav zanimiv. Naj ga tu posnamemo: „O razlastitvi. — Razlastitev, oziroma politično dovoljenje vozne služnosti na korist gospodarstva pri zasebnem zemljišču. — Pravni primerljaj o zavezi maloletnih. — Izvršba na prihodke bilježniške pisarnice je pripustljiva. — Zapis (inventar) občinskega premoženja. — Predznamba kazenske razsodbe. — Slovenske tiskarnice. — Prošnja do c. k. deželne sodnije v Ljubljani.“ — Na koncu lista g. vrednik Razlag nannanja, da se je 3. št. „Pravnika“ poslala samo gg. naročnikom, in da je za nove naročnike še nekoliko odtiskov vseh dosedanjih števil pripravljenih. Mi imamo dostaviti samo še prošnjo, naj bi Slovenci prav pridno segli po edinem našem pravniškem časniku in naj bi ga pravniki prav marljivo podpirali z duševnimi doneski. Pri nas pač potreba, da vsakdo prime za delo, ako hočemo, da napredujemo.

* (V Kamniku) je za deželnega poslanca voljen g. dekan Toman s 75 glasovi izmed 87. Narodna večina v deželnem zboru Kranjskem je torej brezdvobena.

* (Krška omika.) Prebivalci krškega mesta so 29. junija z blatom onečedili tablo banke „Slavije.“ Brž ko ne je krške nemškutarje jezilo, da je lastnik hiše, ki je ob enem zastopnik „Slavije“, v Novem mestu glasoval za narodnega kandidata g. Rudeža. Res to

maščevanje je jako možko in nas spominja na prigovor: kjer se osel valja, tam dlako pusti — kjer se nemškutar pokaže, tam blato pusti.

Poslano.

V Gorici, 30. junija 1870.

Č. gospodu Andr. Marušič-u na poslano 25. junija.

Ali sem Vam znan, ali ne, to me presneto malo briga. Jaz Vas tudi dobro poznam in prav zaradi tega odsvetujem Goriškim Slovencem, naj Vas ne volijo več v dež. zbor. — Če je bil datum v dopisu iz Kanala napačen, tega nisem jaz kriv, ampak Narodov stavec, saj je bilo celo tiskano 12. julija, dasiravno smo še le junija meseca. Oni shod je bil pa pri vsem tem na R skem mostu, ali pa je prav dosti slepev v R ju.

Kar se tiče Winkler-jeve kandidature in da ga je Soča priporočila, vedite gospod profesor, da sem jaz kot Narodov dopisovalec popolnoma neodvisen od društva Soče. Ako bi se po mojih načelih kandidati postavljali, bi se prav gotovo nikdar noben polit. uradnik ne priporočal — naj bi bil še izvrstniši, kakor gsp. Winkler.

Dopisnik iz Kanala.

Popravek.*) V zadnjem listu telegrafsko naznanjena vest o volitvi v Idriji se ni obistinila. Voljen je z majhno večino Konrad Eybesfeld. Idrijčani so torej svoj glas sami zavrgli. Kar more in hoče Konrad in Idrijo storiti, to lahko stori kot deželni predsednik. Poslanstva mu ni treba. Če je vendar po njem hrepenel, je to osebna častilakomnost in človek bi smel soditi, da se vsak državljani vé vsaj toliko samega sebe častiti, da noče služiti samo za orodje političnim gizdalinom. Idrija žalibog še ni prišla do tege spoznanja.

*) „Tagblatt“ nas ovaja, da smo bili dotični telegram sami skovali. Če izreče „Tagbl.“ željo, pošljemo mu originalni telegram, ktere ga imamo še v rokah. Vred.

Dunajska borsa 1. julija.

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	60 fl. 20 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov. —	—
Enotni drž. dolg v srebru	69 —
1860 drž. posojilo	96 —
Akcije narod. banke	720 —
Kreditne akcije	265 50
London	120 15
Srebro	117 —
Napol	9 59

Valvazor

„Ehre des Herzogthums Krain.“

Ta zdaj že redko najti knjiga 4 folio - zvezke s podobami od l. 1699, je za 40 gld. na prodaj pri Paul Kalm-ovi bukveprodajalnici (büchergeschäft) na Dunaji. (3)

Edina zaloga najnovjših znajdeb.

(12)

Svarilo. Po meni v kupčijo spravljena „Pasta Pompadour“, ki je kot izvrstna skokoma našla obče priznanje, nekoliko časa neke firme ponarejajo, naj torej p. n. občinstvo zvê, da se edino prava izvorna obrazna pasta dobiva le pri podpisnem. Ona hitro vse odpravi spuščaje na obrazu, sajevce, pege, šinje, sploh ohranjuje, olepuje in mladi obraz. Piskerc po gl. 1.50.

Vse je mogoče. Kdo bi bil prej vrjel, da se bo znašlo, kako oko varovati pri vtikanji niti v iglo; s prostim prav umnim orodjem se je posrečilo, da more slabo oko tudi v mraku v najtenjo iglo lahko vdeti nit, in velja ta strojček s podukom le 25 kr.

Zobje ne bolé več. Vsak zobobol izvirajoč iz reume ali prehlada se mahoma ozdravi z novimi berolin-skimi zobnimi kapljami. Poročstvo tako gotovo, da se vrne denar, ko bi kaplje ne pomagale. 1 flaçon s podukom 80 kr.

Politur-Pasta. Neprecenljiv domač pomoček, s katerim vsako lahko zastarelo ali oslepele pohištvo itd. prelepo politira. Škatljica s podukom za celo garnituro 80 kr.

Snažilna krogla za srebro (putz-kugel), izvrsten pomoček ponoviti in osnažiti oslepele kovinske predmete. Nepogrešljivo za zlatarje in srebrarje, po 5 kr.

Regulator za vse ure je regulirana solnčna ura s komposom, vsacemu priporočljiva, ker se po njej gotovo vsaka mehanična ura dá vrediti; fino po 25 kr.

Štupa za pranje. S to štupo si prihraniš čas, delo in denar, zlasti pa se perilo bolj varuje, kakor sicer. Funtni paket po 22 kr.

Amerikanske patentirane zavarovalne ključavnice, izvrstno delane, proti vsacemu lomastu, manje po 30, 40, 50 kr., večje po 70, 90 kr. 1 gl., velike z 2 ključama po 1 gl.; k popotnim torbam po 25, 40—50 kr.

Praktični so ostrigi za hlače, ki pri slabem vremenu hlače branijo omadeževanja, par po 10 kr.

Angleške škarje iz najboljšega jekla, različne vrste različno po 20, 25, 30, 35—45 kr., verižica 10 kr.

Prav koristne so nove mašinske olovke, brez sitnega ostrenja, tudi se špice ne lomijo: v les vdane po 10 kr., v kost po 15 kr., s peresnim ročnikom in nožem 90 kr.; potrebna tekočina za 3 mesece 10 kr. Kos union-radirgumi za svinco in tinto 5 kr.

Nog ne premakati je vsacemu svetovati. S pomočjo izvrstne Metzgerjeve apreture za usnje, ki dela usnje mehko in nepremakljivo, tako da se tudi še dolgo nošeni črevlji ne premočijo, najbolje se doseže ta namen. 1 flaçon po 60 kr.

Najnovjša Ligoine-žepno netilo, najrabiljeveje te vrste, tudi za nekavice priporočljivo; v njezni mali obliki navadne netilnice je vezovano z lampo, ki ima za 1 uro netila, da je pri čestih prilikah luč hitro pri rokah. Cena zato tako nizka, da se bolj razširijo. Po 50 kr.

Perzijsko barvilo za lase, s katerim se mahoma sivi lasje ali rujavo ali črno pobarvajo; ob enem ohranjuje naravno évrstost. Ono je iz zelišč in vse neškodljivo. Karton s podukom 2 goldinarja.

Ceno vseh svojih stvari naznanjam brezplačno in pošljam zapisnik na dom.

Ob enem prebivalce na deželi opominjam na moj komisijski oddelek, ki je edina kupčija te vrste, kjer se najmanjše in največje, naj bo ktere kupčije koli, hitro in po ceni oskrbi, torej se priporoča obilnim naročilom.

Prva avstrij. komisijska kupčija **A. Friedmana na Dunaji, Praterstrasse 26.**

Najnovjša štupa za rjó. garantirana. Z njo se odpravijo vse rjavine s platna, svile in drugih tkanin, tudi z jekla in železa.

Proti tatvini varuje angleška tinta za zaznamovanje, ktere porabljene ni več spraviti s perila in vedno ostane frišna. Priporočati jo je gotovo vsaki gospodinj. 1 flaçon velja le 20 kr.

Obroči za kurja očesa iz angorske volne, 12 za 25 kr.

Angleški lak za usnje, kateri dela usnje mehko in ga lakira ko zrcalo; mal flaçon 25, velik 45 kr.

Tekoč lim. Nepogrešljiv v vsaki hiši, ker si lahko vsak sam oskrbi v vsakem gospodarstvu pripetijoče se pravke; ta lim se drži leta in leta in se mrzel rabi. Velik flaçon po 25 kr.

Nedišeče, nepremočljive posteljnecvloge, braneče proti premakanji pri otrocih, bolnikih in otročnicah; po 90 kr., gl.: 1, 20, 1.50, 1.70.

C. k. privil. saponinsk masten éter v kratkih trenutkih odpravi vsakojake madeže iz vsake obleke in tkanine brez izjeme. Ta novi izdelek v svojem učinku prekosi vse enake fabrikate, ker nobene barva ne oškoduje, se mahoma posuši in ne diši. Priporočljiv tudi za čiščenje rokavic. Flaçon s podukom 40 kr.

Univerzalna snažilna štupa (putzpulver), s katerim se dá vsaka kovina, zlato, srebro, brons, pakfon, jeklo, bakro itd. očistiti in polirati.

Štupa proti potečim se nogam odpravi sitni pót na nogah in iz njega izvirajočo smrajo; tudi obutalo konservira. Škatljica s podukom za 3 mesece dovolj po 50 kr.

Pariški universalni kit nerazrušljivo in hitro zveže ne le steklo, porcelan, kamen, morsko peno, les itd., ampak tudi različno združuje: n. pr.: les s kovino, porcelan s steklom itd., tako da je kakor en kos. Paket tega vsaki hiši potrebnega blaga le 10 kr. Tak kit tekoč prav dober, flaçon 30 kr.

Pečatne marke za pisma, ki so zaradi ročnosti, cene in gotove zaporice boljše kakor oblati ali vosek, najlepše, z vsako firmo, grbom, imenom ali monogramom. 500 mark po gl.: 1.30, 1000 mark 1 gl. 60 kr.

Regulator-peresa popravljiva za vsako roko in vsak papir, tako da je z istim peresom mogoče najtenjše kaligrafične, patudi najdebelejše érte pisati. 12 peres 24 kr.

Prave angleške britve z dvema nožema po 20, 30, 40 kr.; s 3 noži po 50, 60 kr.; najfineje s 3 noži po 60, 70, 90 kr., 1 gl.; s 4 noži 80 kr., gl. 1, 1.20.

Najviše patentirana mišnica za miši, podgane, krte in skričke. Prodaja se z garancijo velika kositarjeva posoda po 1 gld.

Najbolje zdravilo ohraniti si frišne lase in bele ali sive počniti je orehovo olje; vsi kemični preparati so škodljivi. Učastujem se naznanjati, da imam bogato zalogo nepokvarjenega orehovega olja.

Igrače in društvene igre.

Skrbljeno je za vsako dete, mlado in staro, bogato in revno. V Beči ni druge kupčije, kjer bi bil tako razen izbor in bi se tako ceno prodajalo. Razne zanimive znanostne igre za šolarje, in ogromna izbirtka novih zanimivih družabnih iger za otroke vseh starosti i. t. d.

Nekoliko teh iger:

Krasno oblečene punčike, po kr.: 80, 50, 80, gl.: 1, 2, 3, 4.

Neoblečene punčike, po kr.: 10, 20, 30, 40, 50, 80, gl.: 1, 2.

Mehanične tekočice punčike z glasom in gibljivo glavo, rokami in nogami, po kr.: 70, 90, gl.: 1.20.

Loterije in tombole po 20, 30, 50, 80 kr.

Kladivo in zvon, kr.: 10, 20, 30.

Domino, po 20, 30, 50, 80 kr.

Šah, fino, s figurami, gl.: 1.30, 1.50, 2.

Keglji, po 10, 20, 40, 60, 80 kr.

Nagajive igre, po 20, 30, 40, 60, 80, kr., 1 gl.

Gradbene omarice, po 20, 40, 60, 80 kr., 1, 1.50, 8 gl.

Kubus-igre, po 30, 60, 70, 90 kr., 1.20, 2 gl.

Risarski aparati, kr.: 30, 60, 90.

Kasete za delo, kr.: 60, 80, gl.: 1, 1.50, 2.

Piano, po 1.50, 2, 3, 4.

Pozavne, trompete, bobni, vijoline, gitare, melodiji, dude, harmonike, cimbele in drugi instrumenti jako cenó.

Igrače za nespametne otroke iz lesa in kavčuka, po 15, 20, 30, 50 kr.

Razne živali na meh, po 5, 10, 20 kr.—1 gl.

Živali čisto naravno delane, 50 kr., 1—2 gl.

Druge igre, 1000črne izbirtke, 10 kr.—4 gl.

Družabne igre po 30, 50 kr., 2 gl.

Najnovjša knjige s slikami, za deklice, z ali brez teksta, po 10, 15, 25, 45, 65, 80 kr., 1 gl.

Brez poduka se otroci učé brati po novih omaricah za branje s slikami, 1 o. 1 gl.—Igraje se otroci učé raznih del na rokah po novih delavskih šolah, ena taka 80 kr., gl.: 1.20, 2, 3.

Globusi po 50, 80 kr., 1, 1.50, 2 gl.

Laterna magika, imenovana čarobna svetilnica, prijetna zabava za mlado in staro, s 2 podobami, po kr.: 65, 85, gl.: 1.50, 2, 3, 4, 5.

1 majhen steklen instrument, imenovan čudežni ptič, s katerim se more posnemati petje vsacega ptiča, ta jako zanimiva stvar velja le 25 kr.

Kovčeg angleška orodja, napolnjen z vsakojakim hišnim orodjem, po gl.: 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, za otroke po kr.: 25, 35, 60, 80, gl. 1.

Izvrstne Fröbelnove igre za samodelovanje, največja izbirtka za deklice in dečke vsake starosti, 1 igra po 80 kr., 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50 gld.

Tiskarnice, popolne, z abecedami in potrebnimi, za odraslene otroke 80 kr., gl.: 1.20, 1.80, 2.50, 3, 4—5.

Čedna knjižica za zaznamovanje in pletenje s 30 novimi obrabi, po 5 kr.

Razne igrače v škatljice izdelane v stoterni izbirtki, za deklice in dečke, po kr.: 10, 20, 40, 60, gl.: 1—2.

Zanimajo in kratkočasijo

novi salonski umetni ognji, brez slabega duha, raznovrstni, po kr.: 3, 5, 8, 10, 15.

Ognjišča, kuhinje, hlevi, prodajalnice, sobe, saloni, vse z ali brez oprave.

Otročja gledišča po 35, 60 kr., 1.20 gl.; bralnice po 10, 20, 30 kr.; metamorfozne igre po 20, 40, 60, 80 kr.; roulette-igre po kr.: 35, 50, 80, 1 gl.; tekoče miši po 50 kr.; tekoče železnice po 2, 2.80 gl.; otročje ure, fine z bilom po 35 kr., drugačne po 10, 15, 20, 30, 40.

Pistoleti, karabinke, puške s pokom, po kr.: 20, 40, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50.

Kositarjeve sablje po 20, 30, 40, jeklene po 90 kr., 1.30 gl.

Raznovrstne magnetične igrače, ki v vodi plavajo za magnetom, 1 škatljica po kr.: 10, 20, 30, 50, 80, gl. 1.

Porcelanast servis za kavo, čaj, jedila po velikosti, kr.: 60, 80, gl.: 1.50, 2, 2.50.

Jako zanimive in kratkočasne za vsako starost so čisto nove sestavljene čarobne kasete. To so čedne kasete vse z natančnim podukom, tako da vsako lahko copra s la prof. Bosco, 1 kaseto po pripravah po gl.: 1.40, 1.80, 2.80, 3.50.

Zemlja in njeni prebivalci, za umne otroke jako priporočljivo; to je étui s globom pravilno delanim in vsi svetovni prebivalci v svojih narodnih nošnjah, pod vsakim 3jezično ime, velja samo 35 kr.

Živali s kožo preoblečene, prav trajljive, po kr.: 35, 50, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50, 2.

Razne živali z naravnim glasom po kr.: 50, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50, 2, 2.50.

Kositarjeve prav trajljivo delane kočije, cabriolets, fiacres, comfortable in drugi večji in manji vozovi, vsi s konji, po kr.: 30, 50, gl.: 1, 1.50.

Dunajska konjska železnica, železnice in barke po kr.: 50, 80, gl.: 1, 1.50.

Fotograf, zabavljiva igra, s katero je res mogoče fotografije delati, s podukom, po 20, 40 kr.

Amerikanska vojaška igra, ali 8 konje združeni v enega. To je amerikanska svobodna zastava, ki je ob enem trompeta in pokojčaja pistolja. Prav čedno po 80 kr.

(9)

Krasobazar, A. Friedmann na Dunaji Praterstrasse Nr. 26.